Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 1957, sp. zn. 1 Tz 104/57

Číslo: 73/1957

Právní věta:

V § 76 odst. 4 tr. zák. uvedený znak „... hledí-li si pachatel soustavným pácháním takových trestných činů...“ je dán nejen, když se pachatel dopustí více takových trestných činů, ale i tehdy, když pachatel v časových intervalech pokračuje za týmž cílem v jednotlivých rozkrádacích útocích, jež pro své spojitosti tvoří jeden (pokračující) trestný čin.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 12.06.1957

Spisová značka: 1 Tz 104/57

Číslo rozhodnutí: 73

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Delikt majetkový, Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby, Opakování trestného činu, Pokračování v trestném činu, Rozkrádání a poškozování majetku v socialistickém vlastnictví, Trest, Výdělečně

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Lidový soud v Olomouci uznal obžalovanou vinnou podle obžaloby trestným činem rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 písm. b) tr. zák. spáchaným podle skutkového zjištění uvedeného v rozsudku tím, že si od 22. března 1954 do 18. prosince 1956 jako vedoucí pohostinství Jednota brala z denní tržby peníze a různé zboží pro svou potřebu a způsobila tak manko ve výši 19.962,86 Kčs.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil rozsudek lidového soudu a tomuto soudu nařídil, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Odůvodnění:

Generální prokurátor ve stížnosti pro porušení zákona vytýká (mimo vité), že zákon byl porušen ve prospěch obžalované především výrokem o vině. Ačkoliv lidový soud zjistil, že obžalovaná rozkrádala majetek lidového družstva soustavně ve značných dílčích hodnotách a doplňovala tak podstatně svou mzdu, a dále, že na majetku lidového družstva způsobila škodu 19.962,86 Kčs, nezhodnotil náležitě tyto okolnosti s hlediska podmínek pro použití vyšší trestní sazby; nezkoumal, zda se obžalovaná

nedopustila rozkrádání výdělečně podle § 245 odst. a) tr. zák. a zda škoda, kterou rozkrádáním způsobila, není škodou značnou podle § 245 odst. 3 tr. zák.

Zákon byl porušen ve prospěch obžalované.

Lidový soud správně zjistil, že obžalovaná jako hmotně odpovědná vedoucí pohostinství Jednota, odčerpávala pravidelně z tržby měsíčně částku 300 až 500 Kčs k úhradě nákladů domácnosti své rodiny a kromě toho velmi často částky až 20 Kčs pro sebe na obědy a částky až 30 Kčs na večeře pro svou rodinu. Dále, že použila peněz z tržby podniku k zakoupení asi čtyř obleků, několika párů obuvi a jiných věcí a že v této činnosti pokračovala od března 1954 do prosince 1956. Způsob provedení trestného činu rozkrádání měl být lidovému soudu podnětem ke zkoumání, zejména obžalovaná byla vedena pohnutkou opatřit si soustavným pokračováním v této trestné činnosti alespoň na čas zdroj příjmů, čili za rozkrádání spáchala výdělečně. V § 76 odst. 4 tr. zák. ve znění před novelou uvedený znak „… hledí-li si pachatel pácháním takových trestných činů…“ je dán nejen, když se pachatel dopustí více takových trestných činů, ale i tehdy, když pachatel v časových intervalech pokračuje za týmž cílem v jednotlivých rozkrádacích útocích, jež pro své spojitosti tvoří jeden trestný čin. Vyplývá to z toho, že u pokračujícího trestného činu každý z jednotlivých útoků naplňuje všechny znaky trestného činu, při čemž tyto útoky jsou spjaty v jednotu objektivními a subjektivními spojitostmi, za nichž byly jednotlivé útoky vykazující znaky trestných činů spáchány. S hlediska § 76 odst. 4 tr. zák. nemůže proto být rozdílu mezi pokračováním v trestném činu a jeho opakováním. Totéž platí za splnění další podmínky „soustavnosti“ i podle § 76 odst. 4 tr. zák. ve znění novely.

Lidový soud dále zjistil, že celková škoda, kterou obžalovaná způsobila na majetku lidového družstva, činí 19.962,86 Kčs. V souvislosti s úvahami o vině se lidový soud vůbec nezabýval společensky tak škodlivým následkem, jakým je škoda, jež vyjádřena v penězích dosahuje téměř 20.000 Kčs. Tak závažný škodlivý následek nutno posuzovat při pokračování v trestném činu podle stavu v době dokonání trestného činu, při čemž je pro otázku viny zcela nerozhodné, že obžalovaná ještě před zahájením trestního řízení takřka celou škodu nahradila. Tato okolnost může být vzata v úvahu jen jako závažná polehčující okolnost.

Podle § 2 odst. 7 tr. ř. vyplývá pro soudy kromě jiného povinnost, aby pečlivě zjišťovaly a hodnotily všechny okolnosti, jež pro posouzení věci mohou mít význam, a aby zjištěné skutečnosti posuzovaly s hlediska všech zákonných ustanovení, která v daném případě mohou přicházet v úvahu. Při tom nejsou soudy vázány právním posouzením skutku v žalobním návrhu [§ 191 odst. 1 písm. c) tr. ř.], pokud se na totožnosti skutku nic nezměnilo (§ 238 odst. 1 tr. ř.), za podmínky, že zachovají postup uvedený v § 239 tr. ř.

Této povinnosti lidový soud nedbal. Nezhodnotil všechny skutečnosti, jež jsou podloženy výsledky dokazování a v rozporu s nimi převzal právní posouzení zažalovaného skutku tak, jak bylo vyjádřeno v návrhu obžaloby. Tím porušil zákon v ustanovení § 2 odst. 7 tr. ř. a v ustanovení § 1 tr. ř. a nerozhodl spravedlivě.

Bude proto již z tohoto důvodu zrušit napadený rozsudek v celém rozsahu a uložit lidovému soudu, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Projednávaje věc znovu, bude lidový soud postupovat podle § 239 odst. 2 tr. ř., neboť podle § 202 tr. ř. nebyla obžalovaná na možnost přísnějšího posouzení skutku upozorněna.